

Filosofové kreativní a „epigoni“

Dost často se rozlišuje mezi filosofy, kteří ve svém myšlení staví svou vlastní filosofii, a filosofy, kteří interpretují ty druhé. Někdy toto dělení má jistý omezený význam, ale zhusta je zavádějící. Žádný filosof nemůže svou vlastní filosofii budovat, aniž by znal a tudíž určitým způsobem interpretoval některé významné filosofy jiné; to znamená, že se žádný filosof nemůže obejít bez interpretování jiných filosofů. A na druhé straně žádný filosof nemůže náležitě interpretovat druhého filosofa (byť je jednoho jediného), aniž by měl v jakémsi základním pořádku svou vlastní filosofii. Proto ve skutečnosti rozdíl mezi filosofy tzv. tvořivými a filosofy tzv. interprety není tak veliký, a spočívá vlastně jen v důrazu a ještě spíš v převaze látky či tematiky, kterou se ten či onen filosof zabývá. Naproti tomu skutečný a velmi vážný rozdíl je mezi filosofy, kteří ty druhé jen napodobují, ať už v té jejich (a ne své!) tvořivosti, anebo v tom jejich (ne svém!) interpretačním zaměření; jinak řečeno, je tu rozdíl mezi skutečnými filosofy, ať už tvořivými nebo převážně interprety, a mezi pseudofilosofy či filosofickými eklektiky nebo epigony. Tak to vidí např. Theunissen (1997, S. 14), když říká, že pouze epigoni vědí, co to je filosofie, zatímco tvůrčí filosof zkoumá („přezkouvá“) vždy znovu sám sebe a svou filosofii. A pak dodává, že to někdy může dělat i na cestách, které jsou z pohledu školských tradic považovány za scestí.

(Písek, 080111-2.)